

Redegørelse om inspektion i Vestjysk Bank A/S

1. Indledning

Finanstilsynet var i oktober/november 2011 på inspektion i Vestjysk Bank A/S.

Inspektionen var en funktionsundersøgelse, hvor kreditområdet, likviditetsområdet og solvensbehovet i banken blev gennemgået.

Denne redegørelse offentliggøres efter reglerne i bekendtgørelse om finansielle virksomheders pligt til at offentliggøre Finanstilsynets vurdering af virksomheden.

2. Sammenfatning og risikovurdering

På inspektionen gennemgik Finanstilsynet bankens 66 største udlånsengagementer samt 83 udvalgte engagementer, heraf 31 større landbrugsengagementer, i alt svarende til 35 pct. af bankens samlede udlån og kreditter. Derudover blev kreditpolitikken og forretningsgange på kreditområdet gennemgået.

På baggrund af gennemgangen af de udvalgte engagementer konstaterede Finanstilsynet på undersøgelsen et behov for yderligere nedskrivninger på i alt 481 mio. kr., heraf 309 mio. kr. på landbrugsengagementer. Det øgede nedskrivningsbehov på landbrugsengagementer skyldes dels, at banken for sent konstaterer objektiv identifikation for værdiforringelse (OIV) på lån til landbrug, og dels, at banken anvendte en højere værdiansættelse af landbrugsaktiverne end Finanstilsynet. Ud af de 309 mio. kr. nye nedskrivninger på landbrug følger en mindre del - under 30 pct. - af en generel opstramning af Finanstilsynets tilgang til værdiansættelse af landbrugsjord. Finanstilsynet konstaterede, at mange af bankens landbrugs-kunder har haft betydelige tab på schweizerfranc (CHF) og haft under-skud gennem flere år.

Banken har en høj andel af udlån til landbrug, som pr. 30. september 2011 udgjorde 17,9 procent af de samlede udlån, heraf udgør udlån til fiskeri dog godt 2 pct. point. Finanstilsynet har givet banken et påbud om

at gennemgå de øvrige landbrugsengagementer med henblik på eventuel nedskrivning og øget solvensbehov. Der er afsat 75 mio. kr. i solvensbehovet til dækning af risikoen for øgede nedskrivninger ved denne gennemgang.

Banken har ligeledes en høj andel af udlån til ejendomsengagementer, som pr. 30. september 2011 udgjorde 17,2 pct. af de samlede udlån. Finanstilsynet vurderede på undersøgelsen et yderligere nedskrivningsbehov på de største ejendomsengagementer på 128 mio. kr. Dette afspejler hovedsageligt identifikation af OIV i enkelte større engagementer. Ved undersøgelsen var der således generelt enighed om værdiansættelsen af ejendommene i engagementerne. Finanstilsynet påbød dog banken at opdatere oplysninger om ejendomme.

Banken har et godt kendskab til og tæt opfølgning af engagementerne, men konstaterer som nævnt objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) sent. Finanstilsynet har givet påbud om at identificere OIV og foretage nedskrivningsberegning på engagementer, når der er konstateret betydelige økonomiske vanskeligheder på engagementerne. Ud af de 30 største engagementer var der OIV på de 13. Endvidere blev der givet påbud om, at nedskrivningsengagementer skal indeholde en operationel handleplan.

Bankens forretningsmodel er primært kendetegnet ved at være en jysk regionalbank. Andelen af privatkunder udgør dog kun 22,3 procent af bankens udlån. Banken har endvidere finansieret en del ejendomme og vindmøller udenfor lokalområdet. Banken har en god basisindtjening, men en relativ lav solvens. Bankens forretningsmodel har indeholdt visse risikable elementer. Kundernes valutaspekulation i CHF har således påført både kunderne og banken store tab. Forretningerne er dog nu i væsentlig omfang lukket. Endvidere har banken engagementer, hvor banken har været nødt til at tilføre likviditet, og hvor de likviditetsmæssige udfordringer ikke er forbigående. Det er et tegn på OIV, og de nødvendige nedskrivninger er nu foretaget efter Finanstilsynets gennemgang. Endelig har banken i enkelte tilfælde foretaget såkaldte parkeringshandler, hvor nødlidende engagementer er overgået til andre kunder på favorable vilkår. Banken havde dog stort set taget de nødvendige nedskrivninger som følge heraf.

På engagementer med fast ejendom har banken ofte kun i mindre grad sikret sig egentlig pant og har i stedet suppleret med enekreditorstatus, pantsætningsforbud og sikkerhed i aktier. Finanstilsynet har givet en risikoplysning om, at banken i større omfang bør sikre sig egentlig pant, for at undgå en operationel risiko. Banken fik endvidere nogle mere tekniske påbud i forhold til sikkerhedsregistrering og opgørelse.

Banken fik en risikoplysning i forhold til potentielle interessekonflikter, fordi der i enkelte tilfælde var konstateret, at bankens ansatte deltog i engagementer med kunder.

Det er Finanstilsynets opfattelse, at bankens fundingstruktur er uholdbar, idet bankens indlånsunderskud finansieres ved statsgarantier. Banken skal derfor indsende en opdateret redegørelse for de langsigtede likviditetsplaner, især vedrørende planerne for indfrielse af statsgarantierne i 2013.

Finanstilsynet vurderede, at bankens solvensbehov skulle opgøres til 10,6 pct. efter indregning af mernedskrivningerne pr. 30. september 2011. Banken har efterfølgende meddelt Finanstilsynet, at det individuelle solvensbehov pr. 30. september 2011 er opgjort til 10,6 pct. efter indregning af mernedskrivninger. Bankens faktiske solvensprocent pr. 30. september 2011 er efter indregning af nedskrivningsbehovet opgjort til 12,7 pct. Banken har herefter en relativ lav solvensmæssig overdækning og en relativ lav egenkapitalandel af basiskapitalen.